

Fiyatı: 5 Kuruş

SİYASİ SABAH GAZETESİ

Yıl: 1—Sayı: 62

Şimdi Yunan Kapılarını Yokluyorlar

Yunan bünyesi beşinci kol mikroplarına karşı pek iyi mukavemet gösterdiği gibi şimdi ön kapısının zorlanmasına karşı da istiklâl hakkındaki azim ve kararını ortaya koymuştur

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Aylardır Yunanistanın yan kapısını vuruyorlardı. İtalyanlar, Yanya tarafından zahmetlice içeri sokulabilmek için vesile üzerine vesile hazırlıyorlardı. Esir ve dilsiz Arnavutluğun merkezinde İtalyanların çıkardığı To Mori gazetesi, «Arnavutluk milli emelleri» namına Yunanistanı karşı ateş püskürtüp duruyordu.

Yunanlılar bir saniye bile yılmadılar, gevşemediler. Hakları, toprakları tecavüze uğrarsa beka ve istiklâl için ölmeye hazır olduklarını vekarla, sükûnetle ifade etmenin yollarını buldular ve işlerine baktılar.

Bir taraftan da beşinci kollar Yunanistanın varlığını zehirlemeye uğraştı. Bu sene bir tabi makinesi almak maksadıyla Yunanistan defalarla gittim, her defasında günlerce, bazan haftalarca kaldım. Beşinci kolun nasıl çalıştığını gözlerimle gördüm.

Beni Brendizden Pireye götürülen İtalyan vapurunda bunlardan biri vardı. Almanyaya yerleşmiş bir Yunanlı idi. Ağzı kalabalık bir adamdı. Şiddetle bağırıp duruyordu: «İstiklâl sahibi olmak bizim gibi küçük milletlerin hadisine mi düşmüş? Almanyanın himayesine sığınırız. Gamsız, düşüncesiz yaşar, gideriz. İstiklâl sahibi olmaktan sanki ne hayır gördük?»

Bir diğerine bir akşam (Faller) de, bir deniz kenarı lokantasında raşgeldim. Başka boş masada olduğu halde benim masama çöktü. Derhal abhaplık kurmaya başladı. Bu adam, istiklâl duygularına karşı komünist silahlarla iş görmeye memurdu. Sözlerinden şu neticeyi çıkardım ki senelerce Pariste Alman beşinci kolunu amele arasında temsil etmiş, orada iş bitince Yunanistanı göndermişler. Meğer asıl Te-kirdağı imiş. Yunanca bilmediğini anlayınca evvelâ Fransızca dil döktü, sonra Türkçeye çevirdi. Belli ki zehrinin aktırması için her fırsatı kolluyordu. Pek iyi yetiştirilmişti. Cephanesini iyi kullanıyordu. Boşta bulunan bir adamı tesir altında bırakmaması imkânı yoktu.

Çok şükür ki Yunanistanda boşa bulunup tesirlerle kapılacak adamlar çok değildir. Halk uyanıktır, tehlikeyi görmüştür. İstiklâlsiz yaşamaktansa icabında ölmenin bile daha hayırlı olduğunu takdir etmeyen yok gibidir.

Berlin radyosu, yunanca nesriyatında aylardanberi Yunanlılara İstanbul ve Anadoluyu peşkeş çekiyor. «Oğlunuzu, kızınızı evlendirecekseniz biraz bekleyin. Ayasofyada evlendirirsiniz.» diye vaatlerde bulunuyor.

Yunanistanda iken bu nevi beşinci kol zehrinin de tesirini gördüm. Yunanlılar herseyden evvel Türk dostluğunu, milli siyasetlerinin temeli sayıyorlar. Eski rivayetlerden en küçük bir iz kalmamıştır. Bir aralık aramızın bozulduğuna, bir Türk gazetesinin Yunanistan aleyhine yazı yazdığına dair Berlin radyosu ortaya bir rivayet attı. Yunanistandaki keder görülecek şeydi. Yunanlı dostların bana dediler ki: «İstiklâl bakımından mukadderatımız Türk mukadderatı ile sıkı sıkıya birleşmiştir. Türkiye ile aramızız bozan bir Yunan hükümeti istiklâlden vazgeçmeyi göze almış bir hükümettir. Böyle bir hükümet Yunanistanda yaşayamaz.»

Mihver, İtalya vasıtasıyla yan kapıyı zorlamaya çalıştıktan sonra şimdi de ön kapıdan bir gedik açmaya çalışıyor. General Metakasa bildirilen talepler, Almanların ilk ağzıdır. «Almanlar vizesiz, serbestçe Yunanistana dolsun, markın piyasası değişsin, eski Alman borçları üzerine sünger çekilsin, İngiliz filmi gösterilmesin, falan filân...»

Hele ilk hamlede en küçük bir (Devam: Sa. 4 Sü. 4 te)

Kapıları mihver tarafından yoklanan Yunanistan'dan bir intiba: Son Yunan manevralarında Yunan Kralı, Yunan veliahdı, General Metakasa hep bir arada

Yunanistana İtalyan Tazyığı Devam Ediyor

“Türkiye, Balkan Vaziyetini Vahim Telâkki Etmiyor..”

Londra, 18 (A.A.) — Reuters:

Balkan vaziyeti günün meselesi olmaktan devam ediyor ve her tarafta ve bilhassa Washington'da büyük bir siyasi faaliyet kaydediliyor.

İngilterenin Türkiye'deki büyükelçisi Sir Nachbull Huguesen ankarada Türk Hariciye Vesikili ile görüşmüştür. Büyük eminin kanaati şudur ki: Türkiye, Balkan vaziyetini vahim telâkki etmemektedir.

Sofyadaki İngiliz elçisi Rendell, İstanbul'a gitmiştir. Fakat İngiliz mahfillerinde söylenildiğine göre, elçi bir memuriyeti mahsusla iş değil, ancak birkaç gün istirahat için İstanbul'a gitmiştir.

İtalyan tazyığı Yunanistan üzerinde devam ediyor.

İngiliz - Amerikan iş birliği için Lord Athlone ile B. Roosevelt arasında yeni bir görüşme daha olmuştur. Diğer taraftan Lord Lothian da bir müddet İngiliz hükümet merkezinden uzakta kaldıktan sonra Londra'ya dönmektedir. Lord Lothian Londra'da görüşmeler yapacaktır.

Romanyadan 250 Yolcu Geldi

Yolcular Arasında Kor Diplomatige Mensup Zevatla Teknisyenler de Var

Dün Romanyadan gelen yolculardan bir grup

Romanyadan gelmesi beklenen ikinci posta Transilvanya vapuru, dün sabah saat 10 da limanımıza gelmiştir.

Bu vapurla Çek, Polonyalı Musevi ve İngiliz olmak üzere 250 kadar cenabi gelmiştir. Bunların arasında Romanya petrol ve sanayi mntakalarında çalışan teknisyen ve iş adamları ile, kor

Harbi Kim Kazanacak?

Amerikalılar, Harbi İngilterenin Kazanacağı Kanaatinde

Washington, 18 (A.A.) — U. S. A. Nevs gazetesi Amerikan efkârı umumiyesine müraacaat ederek ordu ve donanma mensuplarına, Washigtondaki Amerikan ve yabancı diplomatlarla şu suali sormuştur: «Harbi kim kazanacak?»

Aldığı cevaplarda ordu subaylarının yüzde 60 ı, subayların yüzde 68 ı, Amerikan diplomatlarının yüzde 70 i ve yabancı diplomatların yüzde 80 ni İngilterenin galip geleceği kanaatini izhar etmişlerdir.

Bazıları katî cevap vermekten imtina etmişlerse de, mihver devletlerinin kazanacağına inanmanın adedi yüzde biri geçmemiştir.

B. Roosevelt dört nutuk söyleyecek

Nevyork, 18 (A.A.) — Haber alındığına göre, B. Roosevelt, intihabat devresinin son 15 günü zarfında çok ehemmiyetli dört siyasi nutuk verecektir. Bu nutukların birincisini 23 birincisinde Filadelfiyada, ikincisini 29 da Nevyorkta, üçüncüsünü 30 da Washington'da, dördüncüsünü de 2 ikincisinde Clevlandda söyleyecektir. Bunlardan (Devam: Sa. 4, Sü. 4 te)

Balkanlar İkbahara Kadar Müphemiyet İçinde Bırakılacak

Şimdiye Kadar Romanyaya 150 Alman Tayyaresi Geldi

Londra, 18 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Almanlar, Balkanlar ilkbahara kadar müphemiyet içinde bırakılmak istediklerinden Romanyayı büyük bir üs haline getirmeye çalışıyorlar ve bu hususta pek çok gayret sarfediyorlar.

Alman kumandanı general Hansen, yapmış olduğu beyanatta, Alman heyetinin gayesi «bilhassa ordu ile hava kuvvetlerinin iribatını temin bakımından Rumen ordusunu en yüksek seviyeye çıkarmak» olduğunu söylemiştir.

Tahmin edildiğine göre, şimdiye kadar Romanyaya gelmiş olan tayyare sayısı 150 yi bulmaktadır. Bükreş civarındaki Pipera tayyare meydanında pazar günü gelecek olan diğer 150 tayyare için hazırlıklar yapılmaktadır. Bu tayyarelere ait mürettebat 800 kişidir.

Ploestide hava müdafaa taimleri yapılmıştır. Almanların betondu poligonlar üzerine yerleştirmiş oldukları mitralyözler vasıtasıyla muhafaza etmekle oldukları petrol kuyularının etrafında projektör ışıkları görülmektedir. Alman istihkâm kitaları gelelekenberki kuyuların etrafında hava müdafaa bataryaları yerleştirmekle meşguldür. Topçu kitaları da bunların idaresini temin etmek için Ploestide gelmektedir. Şehrin sokaklarında pek çok Alman askeri görülmektedir. Akşamları lokantalar Alman asker ve subaylarla hınca-hınc dolmaktadır.

Askerî Vaziyet

Yazan: Emekli Albay Mecit SAKMAR

Büyük Britanya adasına asker çıkarmak meselesi İngilterenin tahriri şekline inkılap etti. İtalyanların Süveyz üzerine beklenen taarruzları henüz başlamadı. İtalya ordusu Sellum ile Sidi-Barani mntakasında beklemektedir. Bu iki harp sahasına toplanan kuvvetler, bir sırayla Pasifiği atlıyarak Çin - Japon harbi üzerine müessir olacak Birmanya yolunun açılmasına ve Romanyaya girilen, Karadenize ulaşan Alman istilâsı üzerine de dağıldı. Bu meydana Cebellitarik cihetinde vaziyet, siyasi münakaşa ve gösterişlerden ıleriye geçmedi.

Şimdi Balkanlar üzerinde kara bulutlar dolmaktadır İtalyanın Yunanistan üzerine tazyiklerinden bahsolumaktadır.

Hava kuvvetleri (Mesafeyi kısaltmak sahaya hakim olmak demektir.) nazariyesini takviye etmiştir. Bu mesafe âmilindeki (Devam: Sa. 4, Sü. 3 te)

MİLLÎ ŞEF Dil Kurumunda

Ankara, 18 (Telefonla) — Reisi cumhur bugün Maarif Vekili olduğu halde 15.30 dil kurumunu teşrif etmişlerdir. Bir müddet sonra Başvekil Dil Kurumunda kendilerine ilthak etmişlerdir.

Reisicumhur saat 18 e kadar Kurumda meşgul olmuşlar ve dilimiz hakkındaki mütalâalarını bildirmişlerdir.

Millî Şef ve Çin hükümet reisi arasında tebrik ve teşekkür telgrafları

Ankara, 18 (A.A.) — 10 teşri-nevvel millî Çin hükümetinin bayramı münasebetile, Reisicumhurumuzla Millî Çin hükümeti reisi B. Linsen arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur.

Bulgaristan Seyyah İstilâsına Uğradı

İtalyadan Cenuba Doğru Alman Kit'aları Geçti

Şarkî Polonyada Alman Askerî Harakâtı Bildiriliyor

Londra, 18 (A.A.) — Times gazetesi Belgrad muhabirinin bir makalesini nesretmiştir.

Muhabir, Balkan matbuatında Bulgaristanda Alman kitaları bulunduğuna dair yapılan nesriyatda Almanlar tarafından yapılan tezkibin Bulgaristanın müphem vaziyetini aydınlattığına işaret etmektedir.

Uniformal askerlerin geldiği hakkında hiçbir haber olmamasına mukabil memleket, ardi gelmişen seyyah akımını istilâsına uğramıştır.

(Devam: Sa. 4, Sü. 5 te)

Bütün Yurtta Yarın Sayım Yapılacak

Sabah Beşten Sonra Sokağa Çıkmak Yasaktır. Gelecek Memuru Bekletmeyiniz

Hastası Olanların Doktor ve Ebe İçin Memurlara Haber Vermeleri Kâfidir

Valinin riyasetinde dün yapılan sayım toplantısı. Dün sayım bürosunda vali ve belediye reisi Doktor Lütfi Kırdar başkanlığı altında bir toplantı yapılmıştır. Vali muavinleri, kaymakamlar ve sayım bürosu azalarının iştirak ettikleri bu toplantıda vali Lütfi Kırdar sayım günü yapılacak işler hakkında lazım gelen emirleri verdikten sonra sayıma müteallik ihtiyacıların vilâyette tamamen karşılandığını ve sayım işinde vukua gelecek herhangi noksandan mütevellit mesuliyet için hiçbir mazaretin kabul edilemeyeceğini bildirmiştir. (Devam: Sa. 4, Sü. 1)

Tramvay İşlerinin İçyüzü Nedir?

Tramvaydan Şikâyetle Bulunmaya Sebep Çok, Fakat Karşı Tarafın da Diyecekleri Var

Tramvay istasyonunda halkla beraber ben de dakikalarca tramvay bekledim. Hatta itiraf edebilirim ki ben de onlar kadar ve belki de onlardan da daha çok şöylendim.

Fakat sonra kendi kendime sordum: «Bu işte bir beceriksizlik var mı, yoksa bir mecburiyetten mi ileri geliyor?»

Bunu anlamak üzere kollarımı sıvadım.

Birçok sordum ve soruşturdum. (Devam: Sa. 4 Sü. 3 te)

VİCDAN AZABI

11 Senedir Adaletin Pençesinden Kaçan Bir Adam Sayım Arifesinde Teessür Duyuyor

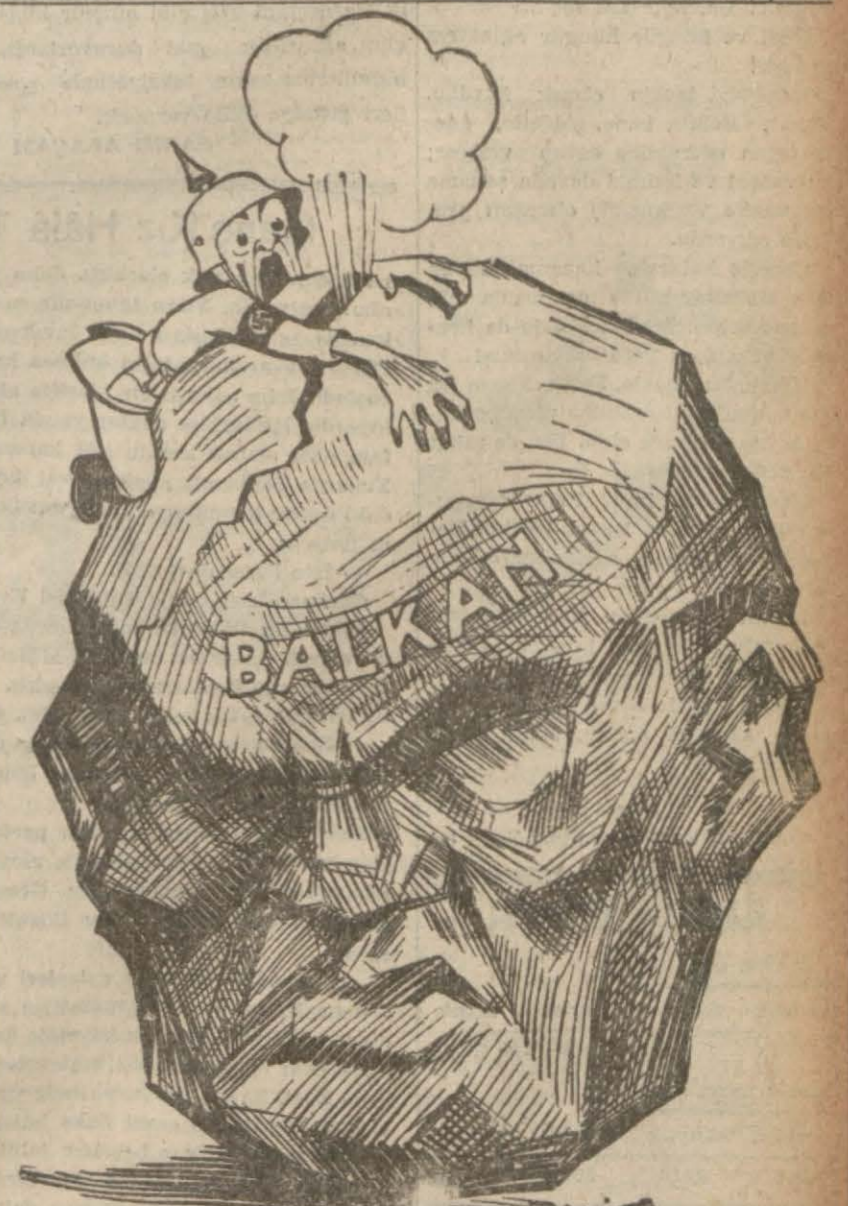
«Şimdilik Oğuz» diye müstear imzalı, garip bir mektup aldık. Mektup sahibi 1935 sayımına yazılmamıştır. Pazar günü yapılacak sayıma da girmeyecektir. Fakat vicdan azapları bundan dolayı ayaklanmıştır.

Bakınız neler diyor: «Nüfus sayımı için ilânlar dağıtıldığını uzaktan gördüm. Şunları hatırladım: Ben on bir senedir adalet pençesinden gizli, daima gurbette gezdim. Benim gibi bazı yurt, yuva tutamayan firari ve mahkûm vardır. Bunlar gün görmüş, tecrübeli kimselerdir. Bugün çoğu işlediği suçta pişman değildir. Mâni kalksa ve imkân verilse faydalı, hayırlı birer vatandaş olabilirler. Aralarında benim gibi Türk şifâtile sayıma dahil olmamanın elemiini duyabilenler çoktur. Sayımda elde edilecek

mumi aftır. Bu sayede birçok gizli nüfus meydana çıkar ve bu uslanmış, tecrübeli insanları memleket kazanır.»

SAYIM Müsabakamız

Sayım Müsabakamız Sayımda nüfusumuz ne kadar çıkacak? Karilerimizin bunu tahmin etmesine imkân vermek için açtığımız müsabaka bu akşam saat yedide kapanacaktır. Gelen mektupları o saatte Noter Galip Bingölle mühürlü olarak teslim edeceğiz. Hakikate en yakın tahminde bulunana 40, ikinciyse 25, üçüncüyse 10 lira kıymetinde hediyeler vereceğiz. Tahminini göndermeyi son dakikaya bırakmışsanız acele ediniz.

— Burası galiba Balkan değil, Volkan...

Sayım Gününün Gönüllüleri

Yalvarıyorlar: "Bizi Bu Vatanî Vazifeden Mahrum Etmeyin. Askerlik Yaşımız Gelmedi. Böyle Olsun Hizmet Edelim,"

20 İkteşrin sayım günü. Malûm. Bu hususa müteallik hazırlıkların tamamlandığını, her gün, gazetelerde okuyor, radyoda dinliyoruz. Bütün vatandaşlar, sayım işinde omuzlarına düşen vazifeyi yapmaya hazır.

Bu, sayım davasının resmî tarafı. Fakat, meselenin bir de mânevî cephesi var ki, biz bilhassa onun üzerinde durmak istiyoruz. Sayım gününü, bütün memleket şevk ile, bâzır bir âlaka ile bekliyor. Bilhassa gençlik, bu vatanî ve içtimai vazife büyük bir hassasiyet gösteriyor. Okuyucularımız, inkılâp Türkiye'sinin yetiştirdiği genç neslin asıl heyecanı misal olabilecek birkaç enteresan hâdiseyi anlatacağım:

Her gün, vilâyet mektupçusu Osmanın, İstanbul nüfus müdürü Faik Haraççının ve belediye harita şubesi müdürü Galibin işbirliği altında çalışan sayım işleri bürosuna yüzlerce genç başvuruyordu. Meselâ, bunlardan biri Cahit Tuncel'dir. Uzun boylu, yeşil gözlü ve sevimli bir delikanlı olan 18 yaşındaki Cahit Tuncel derdi şudur:

Sayım işinde bir vazife alamamak! Endişesini, heyecanlı bir tavırla anlatan Cahit Tuncelin imdadına, sayım bürosunda vazife göre istatistik umum müdürüğü memurlarından Bayan Müzeyyen Bilge yetişiyor. Onu, Şişli Nahiye müdürüne tavsiye ediyor. Muradına kavuşan Cahit Tuncel sayım memuru olmasına tavassut eden bîro âzasına teşekkür ederken diyor ki:

— Henüz askerlik çağına gelmedim. Vatanıma o borcumu ödüyemedim. Fakat, yaşımın küçük olması diğer vatanî hizmetlerimi yerine getirmeme mâni değil ki!

Sayım gününde vazife almak, benice, memleketime karşı ifasama borçlu olduğum hizmetleri başarmak bakımından bir başlangıçtır. Süâh altında çağırılacağı zaman beklerken, onun ile müteselli olacağım.

Sayı gününün gönüllülerinden biri de vilâyet nüfus müdürü Faik Haraççının kızı Belkis Haraççdır! 20 yaşında olan Belkis Haraççı muallim mektebini bitirmiş ve tayin edildiği 53 üncü ilkök okulunu açılmadığı için 40 met ilkök okulunda muvakkaten vazife görmeye başlamıştır.

Büyüklerine karşı çok müti ve soğukkanlı bir genç kız olan Belkis Haraççı, sayım işi yüzünden âdetâ babasına isyan etmiş ve ağlamıştır, hem de hüngür hüngür...

Hâdiseyi, nüfus müdürümüz Faik Haraççı şöyle anlatıyor:

— Kızım, sayım günü ben de vazife almak istiyordum, dedi. Fatih kaymakama, muallimlere iş verilir verilmeyi: verilmiş ise, kızımam hangi mntakamın isabet ettiğini sordum.

Kaymakam, bana, şu cevabı verdi: — Hayır! Kızım, 20 teşrinievvel de, sayım bitinceye kadar evi bekleyecek!

Akşam üstü, Belkise, bu menfi neticeyi bildirince, çocuk, büyük bir teessür ile:

— Hem nüfus müdürünün kızı, hem de muallim mektebi mezunu bulunayım da sayım günü vazife almayayım... Bu, olur mu hiç?..

Dedi ve hüngür hüngür ağlamaya başladı!

Kendisini teskin etmek istedim. Fakat, Belkis, bana, şiddetle, âdetâ isyan edeceğine cevap veriyor; bu vatanî ve içtimai davada şahsına bir vazife verilmemiş olmasını protesto ediyordu.

Çaresiz kalarak, kazanım sayım işi âlakadar nüfus memuruna müteallik ettim. Meğer, Belkis de kendiliğinden aynı yere başvurmuş!

Kızım, bu suretle, Fatih, Hasan Halife mahallesine, Feyzullah efendi sokaklı sayım memuru oldu. Ben de rahat bir nefes aldım.

Nüfus müdürümüz Faik Haraççının evine gittim. Bayan Belkis Haraççıya, babasının söylediklerini anlattım.

Merak ediyordum. 20 yaşındaki muhatabım, hüngür hüngür ağladığına şifrah edeceğim miydi?

Sualime şöyle cevap verdi: — Ağladım amma, bakın şimdi ne gülüyorum!

Cevdet Ülker Pertevniyal lisesi ta-

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik 6 aylık 3 aylık Aylık

1400 750 400 150 kuruş

Hariç memleketler:

Senelik 6 aylık 3 aylık Aylık

2700 1410 800 Kr. yoktur

Şehir Haberleri

Esnaf Cemiyetleri'nin Eski Kâtibi Tevkif Edildi

Sultanahmet Sulh Birinciceza hâkimi dün aleyhinde dava açanların adedi yüzleri aşan Muhsin iminde bir gece tevkif edilmiştir. Muhsin eskiden, Etnaf cemiyetlerinin kâtipliğini ve tahsilatını yaptığı için bütün esnaf onu tanımaktadır. Dün sabah Beyoğlunda bakkal Celâleddinin dükkânından sigara almıştı. Birdenbire bir el yakasına yapışmış ve:

— Çıkar aldığın paraları!.. Demiş.

Bu ufak dil kavgasını seyretmeye gelenlerden dördü daha Muhsinin yakasına yapışmışlar:

— Vay sen misin, nerede bizim cüzdanlar, demişler; böylece beş on dakika içinde Muhsinin davacısının adedi ona çıkmıştır. İddia şudur:

Muhsin tahsilat ve kâtip imiş gibi bütün esnafın dükkânlarını dolandır, cüzdanlarını muayene edermiş, cüzdanı olmayanlardan cüzdan bedelinin yarısını ve ayrıca da takip masrafları, bir daha da kendilerini görünmezmiş.

Kendisini müdafaa ederken:

— Ben bunların cüzdanlarını yaptıracağım amma vaktim olmadı. Yine yaptıracağım, diyor. Hâkim bu müdafayı kabul etmediği için kendisini tevkif etmiştir.

Bir Şeftren Parçalanarak Öldü

Evvelki gece Küçükçekmece'de feci bir tren kazası olmuştur. 92 numaralı seferi yapan tren, Çekmece civarında taş ocaklarından taş yükledikten sonra İstanbul doğru hareket etmiştir. Bu sırada katarın şefi olan kondüktör Ömer, vagon kapısından bakarken muvazenesini kaybederek tekerlekler arasına düşmüştür. Şefin üzerinden 14 vagon gemiş ve parçalanarak ölmüştür. Katarın makinisti ve gardöfenler Küçükçekmeceye geldikten sonra kazadan haberdar olmuşlardır. Ömerin parçalanmış cesedi Adliye doktorları tarafından muayene edilmiş ve gömülmüştür. Kazada kimsenin suç olmadığı anlaşılmıştır.

Hava Kurumuna Gelir Membaları Bulundu

Hava Kurumu gelirinin çoğaltılması için kongrede edilmiş kararlar bir kısmının tatbikine başlanmıştır. Bu meydana elektrik, havagazi ve Sular idaresi hesap pusulalarına Kurumun zamkılı makbuzları yapılmıştır. Fakat bu suretle alınacak para miktarı makul haddi geçmeyecektir. Bu işin devamlı olması Kurumun muntazam şekilde çalışmasını bakımından faydalı görülmektedir.

Poliste:

Bir kadının etekleri tutuştu — Hasköyde oturan Abdülkerim kızı Fatma mangalı yakarken etekleri tutuşmuş. Muhtelif yerlerinden yanan Fatma, hastahaneye kaldırılmıştır.

Ihtikârî önleyici tedbirler alınıyor

Toptan ve Perakendecilerin Faturaları da Sık Sık Tetkik Edilecek

Ihtikârî men'i için alınan tedbirlerin daha esaslı bir şekilde tatbiki kararlaştırılmıştır. Fiyat kontrolünden başka toptancı ve yarı toptancı tüccarlar perakendecilerindeki faturalarında sık sık muayene ve tetkik edilmiş Ticaret Vekâletince fiyat mürakabe komisyonlarına bildirilmiştir. Hem faaliyete geçecek olan fiyat mürakabe komisyonu memurları tetkik edecekleri mağaza ve ticaret evlerinde yalnız fiyatları gözden geçirmekle iktifa etmeyecekler, bu fiyatların istinad ettikleri faturaları da tetkik ile her şeyanın fiyatını ve o esya için tayin olunan azami kâr nisbetine göre fiyatları muayene edecekler. Bu suretle de milli korunma kanununun daha faydalı bir şekilde tatbiki temin edilecektir.

İki Otomobil Parçalandı, 3 kişi Yaralandı

Evvelki gece Taksimle Harbiye arasında üç kişinin yaralanması neticelenen bir otomobil kazası olmuştur. Taksimden Harbiyeye gitmekte olan şoför Selim idaresindeki 2255 numaralı otomobil ile karşı taraftan gelen otomobil şoförü Eyübün idaresindeki 1642 numaralı otomobil, Sürpagoeta çarpışarak her ikisi de parçalanmışlardır. Selimin otomobilinde bulunan yolculardan Sinan, Haydar ve karısı Ayşe muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Şoförlere birşey olmamıştır.

Belediyede:

Mahallelerdeki garajlar — Süleymaniye camii civarında yeni yollar açılacağı ve yapılan bir plana göre Süleymaniye camii ile Halic arasındaki bir kısım evlerin yıkılacağı doğru değildir. Sokak aralarında bulunan bazı garajların kaldırılacağı ve Beyoğlu ile Kadıköy ve İstanbulda asansörlü garajlar yapılacağı yolundaki haberler âlakadara tarafından teyid edilmiştir.

Cezalandırılan şoförler — Seyrüsefer nizamlarına aykırı hareketleri görülen 19 şoför cezalandırılmıştır. İstanbulda oturdıkları halde biri (Kartal 31) diğeri (Kırklareli 22) plâka ile otomobil kullanan iki otomobil sahibi hakkında da kanunî takibat yapılmaktadır.

Gravyer Peynirinin Satışı Serbest Bırakıldı

Peynir fiyatlarının değiştiğine dair verilen haberler hakkında vali muavini Ahmet, dün şu izahatı vermiştir:

— Peynir fiyatları konalı aşağı yukarı yirmi gün olmuştur. Evvelki günkü toplanmadan maksat, peynir fiyatını değiştirmek ve şu suretle halkı müşkül vaziyete sokmak için değil, bilakis aynı işi kolaylaştırmak gayesine matuftu. Toplantıda yalnız perakendeciler için fiyat verilmiştir. Bunların bir kısmı birinci nevi peynire mevzu fiyat, ikinci ve üçüncü derecedeki peynirlere de tesmil etmek suretile halkı aldatmaya çalışmışlardır. Mürakabe komisyonu, gravyer peynirine fiyat koymaya lüzum görmemiştir. Çünkü mevcudu zaten az olan bu peynir nihayet lüks bir gıda olarak kabul edilmiş ve bu münasebetle satış serbest bırakılmıştır.

TAKVİM

19 İkteşrin 1940 CUMARTESİ

YIL: 1940 - AY: 10 - GÜN: 293

RUMİ: 1356 - 1 İnceşrin: 6

HICRİ: 1359 - Ramazan: 17

VAKIT VASATI EZANI

GÜNEŞ: 6.16 12.52

ÖĞLE: 11.59 6.35

İKİNDİ: 15.01 9.37

AKŞAM: 17.24 12.00

YATSİ: 18.56 1.31

İMSAK: 4.37 11.12

— 35 —

artık haliniz ne olurdu bilmem?

— O siska suratlı adamı bulamadınız mı? Bütün bu işleri tertip eden o...

Evans başını sallıyordu:

— Biz buraya vardığımız zaman bir kul yoktu. Herhalde birisi onlara tehlike işaretini vermiş olacak.

— Fakat size bir şey sormak istiyordum, Evans bizim burada olduğumuzu size kim haber verdi?

— Bu işe şahitiniz değil mi? Siz İngiliz polisini ne zannediyorsunuz? Biz, Afrikadan gelenler kadar safdil polis memurları değiliz.

— İyi, fakat nasıl oldu da haber aldınız? Bunu size söyleyebilsem de teşekkür etsem... Hayatımızı o kurtardı.

Tatir bir ses söze karıştı:

— Buraya gelmesini ben Mister Evansdan rica etmişim. Bu konuşan Helen idi. John çok hayret içinde:

— Siz... Siz mi? Diye sordu.

Genç kız ayağa kalkacak kuvveti bulmuştu.

— Evet ben, dedi. Artık daha fazla susmamıyacağım. Her şeyi anlatacağım. Sizi den geldiğimi zannettiğim mektubu alır almaz müfettiş Evans'a telefon edip haber verdim. Ne diye gideceğimi söyledim.

— Fakat niçin buna lüzum gördünüz? Bunu anlattıyordum.

Universitede Ay Sonunda Tedrisata Başlanacak

İstanbul Üniversitesi bu ayın otuz birinci günü konferans salonunda yapılacak bir merasimden sonra tedrisata başlayacaktır. Merasime rektörün bir nutku ile başlanacaktır. O gün salonda verilecek ilk ders bütün Fakülteler için olacaktır. Esas tedrisata araya Cümhuriyet bayramının girmesi hesable gelecek ayın dördünde başlanacaktır. İkmal imtihanları hâlâ devam etmektedir. Ayın yirmi dördünde bitirilecek olan bu imtihanlar neticesinde Fakültelerin mevcutları tayyün edecektir. Bu sene Üniversiteye fazla talebe müracaat ettiği için dershanelerde ona göre tedbir alınacaktır.

Kâğıt İstihsalâtı Muayyen Cinslere İnhisar Ettirilecek

Ankara, 18 (Telefonla) — Bugün İktisat Vekâletinde toplanan vekâletler arası bir komisyon hususî neşriyat ve devlet dairelerinde kullanılacak; defter ve zarfların cins ve ebatlarını tesbit etmiş bulunmaktadırlar. Komisyon Türkiye'nin kâğıt ihtiyacını gözden geçirecek İzmir kâğıt fabrikası istihsalâtını ihtiyaca göre tanzim ve istihlakî miktârın olduğu kadar bu istihsalat ile intibak ettirmek imkânlarını araştırmış ve çalışmaları bitirmiştir. Komisyon beynelmîl hâdisat dolayısıyla Selluloz tedarikinin arzettiği müşkülât ve kâğıt piyasasında müşahade edilen fevkalade gerâzî gözönünde bulundurularak fabrikadan Azami randıman alınabilmesi için kâğıt imalatının muayyen cinslere inhisar ettirilmesini ve kâğıt hamurunda bazı tâdilât yapılmasını kararlaştırmıştır.

Komisyon devlet dairelerinde imal edilen kâğıtlarda ham madde israfına meydan vermemek üzere bu kâğıt cinslerinin fabrika istihsalâtına uygun şekillere inhisar ettirmiş bulunmaktadırlar.

Alınan karara nazaran fabrikada yüzde yüz nisbetinde ve hususî evsafta selluloza ihtiyaç gösteren stinçer kâğıdı imal edilmeyecektir. Adı cins tabi ve yazı kâğıtlarında yüzde 75 ikinci hamur kâğıtlarında yüzde 50 illüstrasyon kâğıdında yüzde 30-50, odun hamuru ve iyi cins tabi ve yazı kâğıtlarında da yüzde 20 nisbetinde de beyaz odun hamuru bulunacaktır. Devlet dairelerinde ve hususî müesseselerde kullanılacak kâğıt ve sair için de başta Almanya ve Rusya olarak birçok memleketler tarafından tatbik edilmekte olan Din normu kabul edilmiştir.

Dahiliye Vekili Şehrimizde

Ankara, 18 (Telefonla) — Dahiliye Vekili bu akşamki ekspresle İstanbulla hareket etmiştir.

Kültürlü ulusların, ileri cemiyetlerin hepsinde nüfus işi daima ilk plânda gelir. Fakat hiç bir memleket nüfus meselesi Türkiye'de olduğu kadar önemli değildir.

Bu itibarla Devletin nüfus sayımına verdiği ehemmiyet, nüfus meselesinin ehemmiyetinden doğmaktadır.

BAŞVEKÂLET İstatistik Umum Müdürlüğü

SIYASİ İCMAL

Amerikanın 16,000,000 Askeri

Yazan: M. H. ZAL

Bugün harp diyince gözlerimizin yakın sahalarda dolayışmaya sebep yoktur. Bütün dünya bir tek harp meydanına haline gelmek istidadındadır. Bunun için Amerika'da olup biten şeyler, Avrupa'nın yakın yerlerinde olup bitenler kadar bize yakındır.

Amerika'da mecburi askerlik kanunu tatbikat sahasına geçmiştir. Ayın on altıncı günü askerlik kayıt günü diye seçilmiş ve kanuna göre mecburi askerliğe tâbi olan on altı milyon kişinin kaydı bir gün içinde yapılmıştır. Bir gün içinde böyle bir işi başarmak ne demektir? İnsan bunu gözönüne getirince Amerikan yapma ve yaratma kabiliyeti hakkında bir fikir sahibi olur. Bu adamlar bir defa bir işe girişince her hazırlıkları ona göre tutuyorlar ve her işin zamanını başarıyorlar.

On altı milyon kişi, bir günde elbise giyecek, silah sarılacak değildir. Askerin talimi, terbiyesi, teçhizi için bir program yapılmıştır. Bu programa göre on altı milyon yetiştiğince iki iki sene içinde tamamı olacaktır.

Amerikanın sporcu, atılğan, gözü pek, iyi teçhizatlı askeri ve Amerikan teçhizat kaynakları harbin Büyük Okyanus cephesinde, Avrupa tarafında da elbette ağır basacaktır.

Amerika henüz harbe girmiş değildir. Fakat Amerikan ruhunun harp fikrini benimsemiş ve içine batırması için zamanın ve hâdiselerin yardımına ihtiyacı vardır. Son mühver teşebbüsü, Amerikalıların gözünü kızdırması ve işin kestirme yolunda ilerlemesini temin etmiştir.

On altı milyon Amerikanın askerlik etmek üzere kaydolunması ve talim görmesi, bu işi kısa zamanda olgunlaştıracaktır.

Harbin cihan ölçüsünde bir şekil alması istidadı artık tamamıyla belirmiş bulunuyor.

Fıstık Satış Kooperatifi Kuruldu

Gaziantep (Vatan) — Bir müddettenberi faaliyete geçmesi beklenen fıstık tarım satış kooperatifi birliği teşekkülünü tamamlamış ve faaliyete geçmiştir. Kooperatif bu seneki rekoltenin satış işleri üzerinde yeni kararlar verecek ve bu hafta fıstık fiyatlarını tesbit ve ilân edecektir.

Millî Müdafaa Vekili Ankara'ya Gitti

Birkaç gündüncü şehrimizde bulunmakta olan Millî Müdafaa Vekili Saffet Arıkan, dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

Her Gün Bir FIKRA

Hamdolsun Yemedim!

Eski zamanlarda âdetti: Dervişler, hocaları büyük konaklara giderler, birkaç gün misafir kalırlar, yerler, içerler ve ellerine beş on kuruş harçlık verirler, memnunen giderlerdi.

Bu kâbil kimselere «Duğuş» denirdi.

Bu çeşit Bektaşî dervişlerinden biri, büyük bir zatın konakına misafir olur.

Konak sahibi kendisine hüsnî muamele ederse de Beyin malıyeti ve usakları biçare derviş hor görürler.

Bir gün de akşam kadar derviş yemek vermezler.

Bey, akşam vakti derviş görür:

— Bugün bir şey yedin mi?

Diye sorunca, o da:

— Evet efendim, sabahleyin yedim.

Der, Bey:

— Sonra bir şey yemedin mi?

Sabahtanberi aç mısın?

Diye, sual sormakta devam eden ce adamcağızı boynuna bükerek ve:

— Hamdolsun yemedim.

Diye, bey bu hamdolsunaya hayret eder ve büyük bir merakla:

— Sabah ne yedin?

Diye sorar o da:

— Veldiharcımdan bir tokat. Diye, cevap verir.

(Arkası var)

S. Y.

Millî fabrikalarımızın istihsalâtı arttırılıyor

Nazilli Fabrikası 20 Milyon Metre Basma Çıkaracak

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Sümer Bank umum müdürü Bürhan Zihni dün akşam Ankaraya gitmiştir. Umum Müdür memleket dahilinde yaptığı seyahat esnasında yaptığı tetkikler etrafında bir muharririmize su beyanatta bulunmuştur:

«Fabrikalarımızın kapasitelerini arttırma çalışıyoruz. Bu arada Nazilli fabrikası eski randımanını üçte bir nisbetinde arttırarak 20 milyon metre basma çıkarabilecektir.

Toplantı meselesinde de alakadar olmaktadır. Fabrikalarımızın istihsalâtı arttırılması arada hiçbir müvassatla muhtaç olmaksızın satacak ve fiyatları asgari hadde indireceğiz. Mühim şehirlerde satış teşkilâtımızın şubeleri olacak ve İstanbulda tesis edeceğimiz teşkilât merkeze bağlı bulunacaktır. Bu teşkilât evvel-

ce tesis olunan Yerli Mallar pazarları ile alakadar değildir. Yerli Mallar pazarı olarak Cumhuriyet bayramında Diyarbakır, Samsun, Trabzon ve Erzurum gibi dört merkezde, dört yeni pazar açacağız.

Köylüden, fabrikalarımızın ihtiyacı olan maddeleri araya müvassat etmeden, doğrudan doğruya alıyoruz. Bu suretle maliyet fiyatını mümkün mertebe azaltmaya çalışıyoruz.

İplik tevziyatını da kendimiz idare edeceğiz. Karabük faaliyetini bugün güne arttırmaktadır. Birçok sanayi müesseselerimizin ihtiyaçlarını tatminden başka harice de ihracat yapmayı düşünmüyoruz. Nitekim bundan bir müddet evvel Romanya'ya 192 bin lirahlık pik demir ihrac ettik. Çelik imalatında mühim bir mevki tutan pikten başka, çelik dahi ihrac edebiliriz.»

Bütün Yurttta Yarın Sayım Yapılacak

(Baş birincide)

ni beyan etmiştir. Verilen direktifler arasında sayım için saat on ikiye kadar behemhal bitirilmesine çalışılması da vardır.

Yeni bir karara göre sayım işini güçleştirmek isteyen cezalandırılacaktır. Hasta olmadıkları halde sokağa çıkmaya vesile arayanlar hareketlerine mâni olunacaktır.

Hastalık veya sair sıhhi bir mazeret dolayısıyla Doktor veya ebeyle ihtiyacı olanlar evleri civarındaki inzibat memurlarına müraacaat edeceklerdir. Bu habere müttali olan her memur derhal en yakın karakolda bulunacak hekim veya ebeyle malumat verecek, bunlar hastanın evine gönderilecektir. Hastahaneyle nakilleri icap edenleri taşımak için de her karakolda kâfi miktarda nakil vasıtası bulunacaktır. Bir müziplik yapmak kastile vaktinden evvel sayım bittirildi telefonla alakadar makamlara bildirmeleri meluz kimselere karşı da tedbir alınmıştır. Sayımın bittirilişi parola ile alakadrlara bildirilecektir. Parolaya aykırı ihbarlara kıymet verilmeyecek ve muhbir cezalandırılacaktır.

İstanbul Valiliğinden halkımıza aşağıdaki tebliğ nesrolunmuştur:

20 İktisatın 1940 pazar günü umumî nüfus sayımını yapacağız. Sayım halkın aşağıda yazılı hususlara dikkat etmeleri ehemmiyetle rica ederim.

1 — 19 İktisatın 940 cumartesi günü saat 23 e kadar bütün dükkanlar açık bulunacağından pazar gününe ait ihtiyaçların cumartesi günü tedari olunması lazımdır.

2 — 20 İktisatın 940 pazar günü saat 5 ten sonra sokağa çıkılması yasaktır. Herkes bu saatten sonra ikametgâhında sayım memuruna intizar ederek memurların soracakları suallere doğru ve çabuk cevap vermesi icap eder.

3 — Doktor, ebe ve ilaç gibi ihtiyaçlar sayım günü kapılarımızın önünden geçecek zabta memurlarına haber verildiği takdirde temin olunacağından bu sebeple dahi sokağa çıkılması yasaktır.

4 — Sayımın bittirilişi top atılmakla ilân edileceğinden top atılmaya kadar sokağa çıkanlardan 25 liraya kadar para cezası alınması veremeyenlerin hapsedilmesi kanun iktisadında olmakla kanunun bu hükümünün tabikine meydan verilmemesi ve çocukların sokağa çıkmasından ve ilerinin aynı suretle mes'ul tutulacaklarının hatırla tutulması lazımdır.»

Faruk Fenik

Tramvay İşlerinin İçyüzü

(Baş birincide)

dum. Neticede anladım ki 30-35 sene evvelki şehrin vaziyetine göre yapılan bu sebebeden bugünkü şartlar içinde bundan fazla istifadeyi imkân yoktur.

İstanbul şehrinde bütün tramvayların bir günde katettiği mesafe 40,000 Km. ye yakındır. Yani hattı üstünün çevresi.

Eskenen hatlarda 185 araba çalışırken bugün 156 araba çalışıyor. Yolcu miktarı da bunun aksine olarak 170 binden 260 bine çıkmıştır.

Hatlara fazla araba koymaya imkân yok. Şehir dahilinde 3 boyun noktasını teşkil eden, Bahçekapı, Salkımsöğüt ve Voyvoda bu miktardan daha fazla arabanın seyreferine mâni...

Taksimden 27 saniyede bir, bir tramvay arabası geçer. Yol da ketedeceği mesafenin dakikaları muayyendir. Köprüyü üç dakikada geçmek mecburiyetindedir.

Şebekenin uçları birbirleriyle bağlı değildir. Meselâ Maçkada bozulan bir araba Beşiktaş yolu ile depoya gönderilemez.

Malzemenin aşınma meselesi ciddi bir mesele halini almakla beraber bunun da telâfisi için çalışılmaktadır.

Şirket zamanından kalan stok, daha müzakerele devam ederken azalmaya başlamış. Hükümetimize mal olduktan sonra kanun ve idari bazı usuller hakkındaki tereddütler, malzeme tedariğini geciktirmiştir. Belediyeye geçtikten sonra da malzeme verebilecek memleketlerle ticari anlaşmaların olmaması bu işi güçleştirmiştir.

Karabük, malzeme ihtiyacını karşılayabilmek için çalışmaktadır. Otomobil için lastik ne kadar ehemmiyetli ise tramvay için de o kadar ehemmiyeti olan bandajı imal etmektedir.

Bir rayın ömrü düz yolda 20 sene olduğu halde fazla kavşak yerlerde bu müddet birkaç ay düşmekte ve sık sık rayların değiştirilmesini icap ettirmektedir. Bu değiştirme meselesi tramvay yollarının asfalt yapılmasına mâni oluyor. Bazı hatların kaldırılacağı rivayeti tamamen asılsızdır.

Ahmet Emin YALMAN

Şimdi Yunan Kapılarını Yokluyorlar

(Baş birincide)

zâf gösterilsin, Almanlar başa binmenin ve kaleyi zahmetsizce içeriden zaptetmenin yolunu ne kadar iyi bildiklerini her tarafta göstermişlerdir.

Gerek Londra'dan gelen haberler ve gerek Atina ajansının teki-zibi, Metakass hükümetinin böyle oynuların mânâsını pek iyi kavradığını ve istiklâl namına sonuna kadar mukavemet kararında olduğunu gösteriyor.

Hepimizin karşısında aynı derd var: Zelleze gibi, veba gibi bir tehlike ki en küçük bir fırsat bulursa zavı vücutlara derhal yapışıp varlıklarını sömürüyor. Bu suretle vücudu girebilen hastalığın sonu, millet sıfatıyla muhakak bir ölümdür. Bu nevi hastalığı ve ölümün yegâne devası da şudur: Korkuların en son merhalesi olan ölüm korkusuna karşı iptidadan zafer kazanmak, hiç bir şeyden yılmaz bir hale gelmek, tecavüze uğrayınca sonradan şerefsizce, zilletler içinde ölecek yerde icabından iptidadan şerefle ölmeyi tercih etmek...

Eğer iş ölümlerden ölüm beğenmeye kalmışsa şereflî ölümü tercih etmeyecektir.

Bugün tehdit altında bulunanların veya yarın sırası gelebileceklerin biricik kurtuluş yolu, mukavemet kararını aynı ayı olsun vermektir. Aynı dakikada aynı ayı verilen böyle bir karar, ameli bakımdan el birliğine varılmış bir karar tesirini gösterir.

«Her koyun kendi bacağından asılır» diye düşünen ve gaflet içinde sıra bekleyen zavallılar, birer birer çengele asılmışlardır. Tehdide maruz olanlar iptidadan elbirliği yapmak cesaretini gösterseleldi bu harp hiçbir zaman başlamazdı.

Ahmet Emin YALMAN

Harbi Kim Kazanacak?

(Baş birincide)

maada intihabatın arifesi olan 4 İnkıtesinde de beyaz sarayda bir nutuk verecektir.

Amerika ordusu hazırlanıyor

Washington, 18 (A.A.) — Harbiye nazırı B. Stimson, Silâh altına çağırılanlardan 30 bin kişilik ilk kafilenin Amerikan ordusuna 18 İnkıtesinde gireceğini beyan etmiştir. Bu tarihte 3 mart arasında 60 bin kişinin daha silâh altına davet edileceğini de ilâve etmiştir.

Nazir sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Bundan sonra da Birleşik Amerikann nelere karşı koymak mecburiyetinde kalacağı ve silâh altına çağırma işinin nasıl bir süratle devam edeceğini hâdiseler gösterecektir.»

Kral Boris Alman Maarif Nazirini Kabul Etti

Sofya, 18 (A.A.) — Kral Boris, dün akşam, Alman maarif nazırı Dr. Rust'u kabul ederek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

Bulgar başvekilî B. Filof da Dr. Rust ve maiyeti şerefine dün akşam bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Bulgar hariciye, harbiye, maliye ve ticaret nazırları, mebusan meclis reisi, Sofya belediye reisi, genel kurmay başkanı, Üniversite rektörü, Alman ve İtalyan elçileri ve Alman ataşemiliterleri hazır bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra B. Filof ve B. Rust hararetili nutukları taati etmişlerdir ve bir kabul resmi yapılmıştır.

Fiyat Murakabe Komisyonundan :

27 Numaralı İlan — 21/10/940 tarihinden itibaren Trakya malı ve Trakya neviden birinci kalite yağlı beyaz peynirlerin azami toptan satış fiyatı 40, azami perakende fiyatı 50 kuruştur. İkinci nevi beyaz peynir toptan azami 37,5, perakende 47,5 kuruştur. Birinci nevi yağlı kaşar peynir toptan 67,5, perakende 90, ikinci nevi kaşar peyniri toptan 60, perakende 80, üçüncü nevi Kars ve münasilli kuru kaşar peyniri toptan 45, perakende 60 kuruştur. (10068)

Devlet Demiryolları İlanları

Muhammed bedelî (1628) lira (50) kuruş olan yirmi iki kalem muhtelif ilâç (8/11/1940) cuma günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (122) lira (14) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonla müraacaatları lazımdır.

Devlet Demiryolları İlanları

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (10042)

Bulgaristan Seyyah İstilasına Uğradı

(Baş birincide)

İtimada değer raporlar, Almanların Bulgaristanın şimali garbi mntakasında bir dinleme postası kurduklarını göstermektedir. Bu postanın, Romanya petrol kuyularına tevccih edecek bombardıman tayaralarının geçişinden haberdar olmak üzere kurulmuş olması muhtemeldir. Başka haberler de Tuna yolu ile Bulgaristanla Romanya'ya Alman denizaltıları gönderildiğini bildirmektedir.

Bulgar ziraat nazırı Bagriyanofun Almanya'yı ziyareti nazarı dikkati celbetmektedir. Viyanadan bildirildiğine göre, Bulgar nazırına refakat eden birçok kimseler arasında sivil giymiş zabıtlar da vardır. Bagriyanofa yapılan merasim, umumiyetle ziraat nazırlarına yapılan mutad merasimden çok ehemmiyetli olmuştur. Alman matbuatı, Bulgaristanın komşuları ile münasebetlerini hallettikten sonra Avrupa'nın yeniden teşkilâtlandırılmasında mühim bir rol oynama namzet bir memleketten bahsederek gibi bir lisan kullanmaktadır.

Balkanlar mntakasında mihver plânları tebellür ediyor demektir:

1 — Viyanadan alınan haberlere göre Alman matbuatı İspanyanın har be girmesi imkânından bahsetmemek için emir almıştır.

2 — İsmail İtalya'dan alınan itimada değer raporlar, İtalyandan cenuba gitmek üzere Alman kıtalarıyla dolu trenlerin geçtiğine işaret etmektedir. Bu kıtaların, Trablusgarba gönderilerek Mısra karşı yapılacak bir taarruzda kullanılacağı veya Tunus ve Cezayirden geçirilerek mihverin Amerika'ya karşı müdafaa için hayati addedilen Atlas sahilindeki üslere sevkedileceği söylenmektedir.

3 — Şarki Polonya istikametinde Alman kuvvetlerinin mühim hareketler yaptığı haber verilmektedir.

Aynı Viyana menbalarından alınan haberler Berlin, Moskova'yı, Avrupada mihverin ön safta bir rol oynadığını tanıdığı ve Sovyetlerin mihverin hayat sahasına karşı hiçbir muhalefet göstermeyeceği hakkında bir beyanatta bulunmaya icbar etmiye teşebbüs ettiği göstermektedir.

Yugoslavyanın vaziyeti şüphesiz müskoldür. Yugoslavyanın dostane münasebat idame ettiği yegâne komşusu Yunanistandır. Yugoslavya hükümetlerinde her ne kadar Alman nümayişleri olmasında da siyasi tazyik şiddetle tatbik edilmektedir.

İtalyanlar Yunanistana taarruz ettikleri takdirde Yugoslavyanın vaziyeti çok nazik olacak ve muhakkak surette Türkiyenin alacağı vaziyete tâbi olacaktır.

Mihver ortağı Romanya'ya el atktan sonra, İtalya, aynı oyunu Yunanistana oynama teşebbüs etmektedir. İtalyan matbuatın neşriyatı, Epir ve Yunanistanın şimali garbisli ahalisinin hepsinin Arnavut ırkımdan geldiği suretinde inkışaf etmiştir.

Türker hiçbir eğilme alâmeti göstermemektedirler. Fakat bazı ihtimaller için Sovyetlerin vaziyetinden emin olmak istemektedirler. Türker Suriye vaziyetini büyük bir alâka ile takip etmektedirler. Çünkü Türk, İngiliz ve Arap menfaatleri burada birleşmektedir.

Edirne Aslye Hukuk Hâkimliğinden:

Edirne'de onuncu kor hanesinde kâtip Yahya Üresin, Edirne Molla Fahrettin mahallesinde Horozlu haneyinde Baltacı Mehmet Uydur haneyinde ölü Hasan kıızı Cevriye aleyhine açtığı terk sebebiye müstenit boşanma davasında müddealehyin ikametgâhının meçhuliyeti anlaşılacak ilânen tebliğat icrasına ve duruşmanın 31/10/940 tarihine müsadif perşembe günü saat 9 a talikine karar verilmiş olduğundan müddealehyin mezkûr günde ve saatte bizzat mahkemeye gelmesi veya bir vekil göndermesi aksâ takdirde muamele kanuniyenin ifa kılınacağı tebliğ makâmına kaim olmak üzere ilân olunur.

HASAN MEYVA ÖZÜ

İNKIBAZI defeder. İŞTİHSİZLİK HAZIMSİZLİK, ŞİŞKİNLİK, BULANTI ve GAZ'e Karşı Faydası Vardır.

Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir. Hasan ismi-ne ve markasına dikkat

Şişesi 30, İki Misli 50, Dört Misli 80 Kuruş HER ECZANEDE BULUNUR

Üç Mühim nokta?

1. GENÇLİK
2. GÜZELLİK
3. SİHHAT

İste yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV

Temin edebilir. 1 — KREM PERTEV: Bir tuvalet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılmışdaki hususiyet itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mâni olur. Deriyi genç ve gergin tutar.

2 — KREM PERTEV: Bir güzellik vasıtasıdır. Genişlemiş mesameli sıkıştırarak ciltteki pürültü ve kabarcıkları giderir. Cil ve lekeleri izale eder. Teni mate ve şeffaf bir hale getirir.

3 — KREM PERTEV: Bir cild devastürdür. Deri güdülerinin ifrazatını düzeltir. Siville ve sıyah noktaların tezahürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir.

Kuru ciltler için yağlı ve yağlı ciltler için yağsız hususi tüp ve vazolar vardır.

Devlet Denizyolları İlanları Genel Sayım Günü Münasebetile

Genel Sayım günü olan Biriciteşin Pazar günü şehir içi vapurları ile posta vapurlarının hareketleri aşağıda yazılı şekilde yapılmaktadır:

1 — Şehir içi vapurları sayımın hitamında köprü, Kadıköy, Büyükdada ve Pendik iskelelerinden tarife saatine rastlayacak seferden itibaren servise başlayacaktır.

Yalova postası İstanbuldan sayımın hitamını müteakip hareketle programına ilâveten gidis ve dönüşte Kınalı ve Burgaza da uğrayacaktır.

2 — (Aksu) vapuru İzmir şirat postasına saat 11 yerine 16 da kalkacaktır.

Not: Sayımın hitamı saat 13 den sonraya kaldığı takdirde gece saat 24 de kalkacaktır.

3 — (Erzurum) vapuru Karadeniz postasına saat 16 yerine 18 de kalkacaktır.

4 — (Tayyar) vapuru İmroz postasına saat 9 yerine 18 de kalkacaktır.

5 — Mudanya hattında saat 8,15 postası yapılmayacak yalnız 19 da (Marakaz) vapuru kalkacaktır.

6 — İzmit postasının gidis seferi yapılmayacaktır. (10071)

İstanbul Belediyesi İlanları

Tahmin Bed. İlk Tem.

732,00 54,90 Hastanelerle sıhhi müessesatın yıllık ihtiyacı için alınacak 12,200 kilo mangal kömürü.

689,70 51,73 Umumi bahçeler için alınacak 40 kalem esya ve levazım.

1080,00 81,00 Beyoğlu mntakasındaki cadde, sokak ve tretuarlarda kullanılmak üzere alınacak 30,000 adet Karosiman.

750,00 56,25 Darülaceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak 3,000 kilo Zeytinyağı.

1920,00 144,00 Eyüp ve Rami yollarında kullanılmak üzere alınacak moloz taşı ve kum.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler için ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler zabıt ve muamele müddetliği kaleminden görülecektir. İhale 5/11/940 saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yıla ait Ticaret Odası vesikalleri ile ihale günü müayyen saatte Daimî Encümeninde bulunmaları. (10061)

Şahibi ve Neşriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN Başsıdır: Yer: VATAN MATBAASI

ANAVATAN Donanması Kumandanı Değişti

Brest'de Neşicesiz Bir Karşılaşma Oldu

Londra, 18 (A.A.) — Amirallik dairesinin bildirdiğine göre, iki birincikânun tarihinden itibaren Amiral Sir Henry Harwood Amirallik komiserliğine ve deniz kurmay reis muavinliğine tayin edilmiştir. Aynı tarihten itibaren Amiral John Tovey de anavatan donanması başkumandanlığına getirilmiştir.

Brest açıklarında neticesiz bir deniz harbi

Londra, 18 (A.A.) — Amirallik dairesine hava nezaretinin müsterek tebliği:

Dün sabah sahil müdafaa servismize mensup bir tayyare, Alman destroyerlerinden mürrekkep bir düşman filotillası görünmüştür. Dört gemiden mürrekkep olan düşman filotillası Brest açıklarında batıya doğru ilerlemekte idi. Görme şartları zayıftı. Civarda bulunan hafif İngiliz kuvvetleri, düşmanı bularak harber mecbur bırakmak için, bütün süratlerle ilerlediler. Öğleden sonra görme şartları düzelmis ve saat 16 dan biraz sonra kruvazörlerimizden biri düşmanı Landsend'in yüz mil kadar batı cenebunda uzak mesafeden yakalamıştır. Bunun üzerine destroyerler süratle çekilmişlerdir. Gemilerimiz düşman filotillasını takibe koyulmuşsa da hava gitikçe karardığından düşman Breste kaçmaya muvaffak olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 18 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Alman torpitolarının Bristol kanalı açıklarına ilerlenesi üzerine, torpitolar refakatinde bulunan İngiliz kruvazörlerinden mürrekkep filo ile bir deniz harbi olmuştur. Torpitolarımız adete üstün düşmana hücum e-

LONDRA'YA Hücumlar Devam Ediyor

Dört Alman Tayyaresi Düşürüldü

Londra, 18 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Dün gece düşman İngilterenin cenubu şarkısı üzerine müteaddit hücumları yapmıştır. Bu hücumların başlıcaları çok yüksekte uçan avcı tayyareleri tarafından icra edilmiştir. Büyük avcı kuvvetlerimiz her fırsatta düşmanla temasa geçerek teşekküllerini dağıtmıştır. Pek az düşman tayyaresi Londra mntakasına girmişse muvaffak olabilmştir. Şimdiye kadar gelen raporlar atılan bomba miktarının da az olduğunu göstermektedir. Zayıf ve hasaratın ağır olmayacağı tahmin ediliyor.

Diger düşman tayyareleri Kent Kontluğunun sahil şehirleriyle İngilterenin cenubunda bazı mntakalar üzerine bombalar atmıştır. Bombaların tesiri hafif olmuştur. Dün üç düşman tayyaresi imha edilmiş ve tayyarelerimizin biri de dönmüştür.

Dün gece döndüncü bir Alman bombardıman tayyaresinin düşürülmüş olduğu şimdi tahakkuk etmiştir.

Son akınlar pek az oldu

Londra, 18 (A.A.) — Hava ve emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bugün İngiltere üzerine pek az miktarda münferit düşman tayyareleri tarafından akınlar yapılmıştır. İskoçyanın doğu-cenubunda bir yere sabahleyin ve İngilterenin doğu-cenubunda birkaç yere de öğleden sonra bombalar bırakılmıştır. Hançehi Kentluğunda bir şehirden birkaç ev hasara uğramış ve birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Başka yerlerde hasar ve insanca zayıf pek azdır.

derek düşmanın bir harp gemisine torpil isabet ettirmişlerdir. Düşman bunun üzerine ateşi kesmiştir. Düşmanı takip için tayyareler gönderilmiştir. Alman torpitoları üstlerine dönmüşlerdir.

AFRIKA CEPHESİNDE: 17/18 gecesi üç defa İskenderiye ve bu meyanda bir civardaki bir tayyare meydanına ve Eldaba ile El Mersa-Matruh arasındaki İngiliz kuvvetlerine İtalyan tayyare hücumları Habesistanda İtalyanların Aden'e ve İngilizlerin Negen-nu'ya hücumları kaydedilmiştir.

UZAK ŞARKTA: 17 Birinciteşin 940 Çin saatle gece yarısından sonra Birmanya yolu açılmış, petrol dolu kamyonları Çin hududunu geçmişlerdir. Aynı zamanda Filipin adalarında Manilla limanına tayyare yükümleri Amerikan gemisinin geldiğini ve Manilla'da bulunan 20 tayyareyi de alarak Çine gönderilmek üzere Rangon'a hareket edeceği bildirilmektedir. Bu suretle mihver pakının en büyük zararı Japonlara dokunmuş demektir.